

KOMENTÁR – dôvodová správa k návrhu programového Rozpočtu MESTA SVIT pre roky 2015, 2016, 2017 v €

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v súlade so Zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov stanovuje tvorbu viacročného rozpočtu aj pre mestá a obce počnúc rokom 2007. Jedná sa o viacročný rozpočet ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky, pričom rozpočet na roky nasledujúce po príslušnom roku t.j. po roku 2015 nie sú záväzné. Mestské zastupiteľstvo ich berie na vedomie. V §4 ods. 5 predmetného zákona je určené, že rozpočet obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce resp. mesta. Mesto Svit má postavených 15 programov v zmysle odporúčanej štruktúry cez MF SR. V tejto podobe od roku 2009 aj zostavuje svoj programový rozpočet. V záujme porovnateľnosti rokov nemení štruktúru svojho programového rozpočtu jedine z dôvodu jeho rozšírenia. V programe Šport od roku 2010 má podprogram Športová hala, ktorú prevzalo do majetku a od roku 2012 je v návrhu Programového rozpočtu Mesta Svit v programe ŠKOLSTVO je doplnený podprogram 9.7 Dotácie do oblasti školstva. Tento podprogram vzniká z dôvodu začlenenia neštátnej Súkromnej základnej umeleckej školy FANTÁZIA do siete škôl financovaných cez Mesto Svit v rámci podielových daní ako originálnej kompetencie. Mesto nie je zriaďovateľom tejto školy a cez jeho rozpočet je riešený príjem ako výnos z podielových daní pre túto školu so sídlom vo Svite a súčasne aj dotácia pre jej činnosť. Výška dotácie nie je povinne určená spôsobom tvorby príjmovej časti. Je limitovaná zákonom jedine tak, že vo výdavkovej časti na žiaka individuálnej či skupinovej formy to nesmie byť menej ako 88% dotácie na žiaka Základnej umeleckej školy, ktorej zriaďovateľom je Mesto Svit. Ďalšou zmenou §4 bolo doplnenie ods. 6 novelou 69/2012 Z.z. k citovanému zákonu. Ukladá pri tvorbe rozpočtu už od roku 2013, aby súčasťou rozpočtu verejnej správy bol aj schválený rozpočet verejnej správy na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu verejnej správy za predchádzajúce dva rozpočtové roky pred rokom, v ktorom sa rozpočet tvorí, čo v tomto prípade pre rozpočet rokov 2014, 2015 a 2016 predstavuje roky 2012 a 2013. V neposlednom rade je to aj ústavný zákon č. 493/2011 Z.z. v znení zmien a doplnkov o rozpočtovej zodpovednosti, ktorý ukladá povinnosť sledovať hrubý dlh verejnej správy Slovenska vyjadrený ako percentuálny podiel na hrubom domácom produkte. Eurostat vo svojej jesennej notifikácii deficitu a dlhu potvrdil očakávania rezortu financií a po zapracovaní novej metodiky ESA 2010 znížil verejný dlh Slovenska pod 55%-nú hranicu obmedzujúcu výdavky 2015 na úroveň roka 2014. Hrubý dlh verejnej správy Slovenska podľa tejto jesennej notifikácie dosiahol 54,6% hrubého domáceho produktu (HDP) a deficit verejných financií predstavoval 2.63 % HDP a to znamená, že obmedzenie výšky výdavkov roka 2015 podľa rozpočtu roka 2014 neplatí.

Vyššie citovaná legislatíva bola aj východiskom pre tvorbu rozpočtu na rok 2015. Ďalšími východiskami bol upravený rozpočet 2014 ako predpoklad skutočnosti za tento rok a čerpanie rozpočtu za rok 2014 za 7 mesiacov, skutočnosť roku 2012 a 2013, materiál MF SR – Predkladacia správa na návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2015-2017, v ktorom boli informácie k rozpočtovaniu príjmov a výdavkov ŠR, východiská financovania originálnych pôsobností obcí a preneseného výkonu štátnej správy. Podkladom boli aj informácie z odborných seminárov ku zmene štruktúry návrhu rozpočtu a tvorbe programového rozpočtu. Príkazom primátora č. 3/2014 s harmonogramom prác už z 3. júna 2014 bola daná úloha všetkým správcem jednotlivých kapitol a útvarov, ako aj právnym subjektom, ktorých zakladateľom či zriaďovateľom je Mesto Svit, predložiť podklady k tvorbe rozpočtu do 20.9.2014.

Dňa 28.10.2014 bolo zrealizované stretnutie všetkých zainteresovaných k predloženým požiadavkám a bol vytvorený prvý východiskový materiál.

Ďalšie dielčie rokovania budú prebiehať v mesiaci november a december 2014. V mesiaci október na zasadnutí finančnej komisie bola podaná prvotná informácia o príprave, tvorbe a východiskách. Materiál bude predkladaný aj na riadne zasadnutia finančnej komisie v období mesiacov november a december. Finančná komisia k rozpočtu zasadne zrejme aj mimoriadne s pozvaním ostatných členov mestského poslaneckého zboru, kde bude celý materiál podrobne prerokovaný.

Nevýhodou pri tvorbe rozpočtu je aj neistá situácia vzhľadom na to, že toto obdobie rozpočtu je v znamení návrhov legislatívnych zmien, ktoré sa majú schvaľovať v parlamente NR SR až v mesiacoch november, december a týkajú sa tvorby rozpočtov samospráv. Pre rok 2014 platilo obmedzenie rozpočtových opatrení do 31.8.2014, ktoré znamenalo zastavenie možnosti použitia finančných operácií, ktorými sa zvyšuje schodok hospodárenia, v súlade s §14 ods.3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Ďalším východiskom je predpoklad plnenia

podielových daní za rok 2014, ktorý predpokladá je 100%-né plnenie. Aj keď to sú udalosti roka 2014, majú vplyv aj na tvorbu rozpočtu 2015.

Rozhodujúcim zdrojom príjmovej časti rozpočtu je výnos dane z príjmov fyzických osôb. Podmienky rozdeľovania výnosu dane z príjmov fyzických osôb na jednotlivé obce a mestá upravuje nariadenie vlády SR č. 668/2004 Z.z. v znení zmien a doplnkov. Od 1.1.2014 sa ruší výnimka pre štatistické určovanie počtu obyvateľov obcí platná v nariadení vlády SR na rok 2013. Pri výpočte podielu obcí na výnose dane na rok 2015 sa preto použije počet obyvateľov mesta k 1.1.2014 vykázaný ŠÚ SR ako hodnovernejší údaj namiesto registra obyvateľov vedenom na MV SR. Pre školstvo je uvádzaný dôležitý údaj ako prepočítaný počet žiakov k 15.9.2014, ktorým sa prerozdeľuje 40%-ný podiel na výnose daní určenom mestám a obciam, počet obyvateľov nad 62 rokov pre balík daní na sociálne účely a počet detí vo veku 5-14 rokov pre CVČ. V oblasti príjmov obcí a VÚC sa vychádza zo septembrovej prognózy daňových príjmov verejnej správy na roky 2015 až 2017 so zohľadnením zvýšeného percentuálneho podielu na výnose dane z príjmov fyzických osôb (ďalej len "DPFO") pre obce zo 65,4% na 68,5%. Navyše dochádza k viacerým legislatívnym zmenám, ktoré budú mať vplyv na príjmy verejnej správy. Napr. Novella zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov s účinnosťou od roku 2015 zavádza zmeny v odpisovaní, nové pravidlá transferového oceňovania, opatrenia na zvýšenie úspešnosti výberu daní (napr. Rozšírenie povinnosti evidencie tržieb v elektronickej pokladnici), zmeny v uplatňovaní daňových výdavkov.

Riziká financovania miest a obcí z tohto zdroja sú napríklad, že len čiastočne je zohľadnená požiadavka obcí zvýšiť podiel obcí na výnose dane z príjmov fyzických osôb na úroveň 70,3%, nereaguje sa zatiaľ na výsledky auditu verejnej správy (nárast kompetencii obcí bez zodpovedajúceho súbežného presunu financií), je tu riziko naplnenia predpokladaných výnosov tejto dane, nedoriešené financovanie sociálnych služieb, stav riešenia mzdových nárokov regionálneho školstva v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí v zmysle záverov dokumentu "Správa o stave školstva".

Pre rok 2015, 2016 a 2017 bolo východiskom určenia podielových daní rozpočtovanie podľa Prílohy č. 1 ku návrhu Štátneho rozpočtu SR – Rozpočtovanie príjmov a výdavkov ostatných subjektov verejnej správy v metodike ESA 2010, konferencia AKE SR s tým, že v rozpočte Mesta je navrhovaná čiastka týchto daní len vo výške +4,87% a v celoštátnom merítke sa predpokladá až +10,53%. Vzhľadom k tomu, že pravidlo opatrnosti, či určitej rezervy sa zatiaľ vždy oplatiť.

Druhým významným zdrojom sú daň z nehnuteľnosti, miestne dane a poplatok za odvoz TKO a DSO. Všeobecne záväzným nariadením je nadefinovaná valorizácia každoročne o 2%, čím sa eliminuje možnosť jednorázového navýšenia raz za niekoľko zdaňovacích období. Je to priemerný nárast a je možné ho raz za určité obdobie prehodnotiť s infláciou za predmetné obdobia a porovnať.

Ako ďalší zdroj bežných príjmov rozpočet dopĺňajú vlastné príjmy mesta z verejnoprospešných činností (školstvo, sociálne služby, kultúra....) Nepriaznivým vplyvom na výšku bežných príjmov bol aj znižujúci sa príjem z prenájmu pozemkov prenajatých na ťažbu štrkov. Avizovaná čiastka Štrkopieskov v roku 2012 sa v roku 2013 ani 2014 nenaplnila a znamenala tak výpadok bežných príjmov ako ďalší dôvod na šetrenie výdavkovej časti. Pre rok 2015 na základe písomného vyjadrenia sa s ťažbou štrkov neuvažuje. Otvorená je aj otázka prenájmu odovzdávacích staníc tepla (ďalej OST) spoločnosti BYTOVÝ PODNIK SVIT s.r.o., ktorý bol zdrojom krytia splátok úveru. Úver sa vo februári 2014 skončil, OST zostávajú v nájme do konca roka 2014. Pre rok 2015 rozpočet predstavuje 50%-nú výšku nájmu, lebo zariadenia sú naďalej v nájme, čo znamená v bežných príjmoch mínus 46 197 €.

Zdrojom príjmov sú vo veľkej miere dotácie kapitálové aj bežné. V prevažnej časti dotácie štátu v bežnej oblasti sú na prenesené kompetencie školstva, v sociálnej oblasti, stavebného úradu, životného prostredia, registra obyvateľov, volieb a pod. Pre rok 2015 sa rozpočtujú bežné dotácie predovšetkým na prenesený výkon či spolufinancovanie obcí Spoločného obecného úradu (stavebného). V tejto časti bývajú aj dotácie na Projekty spolufinancované s EÚ, avšak posledný Projekt likvidácie BRO (biologicky rozložiteľného odpadu) bol v roku 2014 ukončený. Posledná žiadosť v rámci tohto projektu bola doplatená 24.1.2014. V roku 2015 zatiaľ nie je rozpočtovaný ani zmluvne uzatvorený zatiaľ žiadny projekt so spolufinancovaním.

Nezanedbateľným ale nie pravidelným príjmom je aj kapitálový príjem z predaja majetku mesta, s ktorým sa v rozpočte neuvažuje, lebo neexistujú žiadne zazmluvnené príjmy tohto charakteru. Pre rok 2015 zostávajú bežné dotácie na úrovni roka 2014 s tým, že v prípade ich aktualizácie bude zrealizovaná úprava rozpočtovým opatrením.

V konečnom dôsledku vyrovnávajúcou položkou rozpočtu príjmov a výdavkov po oboch jeho stranách sú finančné operácie. Vo výdavkovej časti aj príjmovej časti sú len vo výške istín úverov ŠFRB. Vzhľadom k tomu, že vo výdavkovej časti rozpočet nemá kapitálové výdavky, ktoré budú predmetom rokovania začiatkom roka 2015, nebolo potrebné ani ich krytie vo výdavkovej časti z finančných operácií príjmových.

Rozpočet mesta pozostáva z troch častí: bežný rozpočet t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,

kapitálový rozpočet t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky a finančné operácie, ktoré nie sú súčasťou príjmov a výdavkov, ale sú súčasťou rozpočtu. Finančnými operáciami sa v zmysle §10 ods. (6) zák. č. 583/2004 Z.z. v znení zmien a doplnkov vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov mesta a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Podľa ods (7) §10 citovaného zákona rozpočet mesta sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Bežný rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch. Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový, schodkový len vtedy, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov mesta z minulých rokov. Mesto neplánuje do rozpočtu 2015 zapojiť svoje fondy len ako zdroj krytia splátok istín. Rozdiel potreby kapitálových výdavkov môžu vykrývať aj bežné príjmy nahraditeľné kapitálovými príjmami a tvoria tak rezervu bežného rozpočtu pre prípad prepadu príjmov v bežnom rozpočte.

Rozpočet príjmov a výdavkov Mesta Svit pre rok 2015 je navrhovaný ako vyrovnaný vo výške 5 022 942 €, pričom celkový rozpočet vrátane príjmových a výdavkových finančných operácií je taktiež vyrovnaný vo výške 5 223 396 €.

Kapitálový rozpočet v príjmovej aj výdavkovej časti nie je rozpočtovaný, bude predmetom rokovania v začiatku roka 2015 po prehodnotení zdrojov a Plánu priorít Mesta Svit. Jednak z dôvodu, že to bude po voľbách do samosprávy a jednak, že to býva nepísaným pravidlom.

Bežný rozpočet výdavkovej časti pre rok 2015 počíta s minimálnym nárastom položiek výdavkovej časti. Pri uplatňovaní týchto nárokov vo výdavkovej časti sa vychádzalo zo štandardných nevyhnutných potrieb ale s dôrazom na šetrenie či optimalizáciu týchto nárokov. V oblasti energii a údržby majetku sa Mesto držalo aj naďalej rozhodnutia kontrolovať, sledovať a optimalizovať tieto výdavky cez svoju 100%-nú dcéru – BYTOVÝ PODNIK SVIT s.r.o., ktorý má odborne spôsobilých zamestnancov jednak v oblasti energetiky jednak v oblasti údržby. Do rozpočtu pribudol nový majetok či už je to Stredisko likvidácie BRO alebo nová budova sídla MESTA SVIT (MsÚ, CVČ) vrátane ZUŠ Svit, TS Mesta Svit ale aj ako prenajaté priestory cudzím subjektom – Notársky úrad. Tieto skutočnosti majú vplyv na nárast výdavkovej časti rozpočtu.

Úroveň osobných výdavkov rozpočtovaných v návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2015 a 2017 vychádza z úrovne osobných výdavkov schválených na roky 2015 a 2016 v rozpočte na roky 2014 a 2016. V kapitolách štátneho rozpočtu a teda aj v návrhu rozpočtu mesta predložený návrh zohľadňuje zvýšenie plátov zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme o 16 € mesačne s výnimkou pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, ktorým sa platy zvýšili o 5%.

Mesto spláca úvery ŠFRB na výstavbu bytových domov. Nemá žiadny bankový úver.

Súčasťou rozpočtu sú príjmy a výdavky rozpočtových organizácií v meste t.j. Základná škola Mierová 134 vo Svite, Základná škola Komenského 2 vo Svite a ZUŠ vo Svite. V návrhu rozpočtu na rok 2015 nie sú zakomponované nenormatívne príspevky, ktoré budú spolu s normatívmi na rok 2015 známe až v priebehu roka 2015. Originálne kompetencie v školstve (MŠ, ŠJ MŠ, ŠJ ZŠ, CVČ, ZUŠ a ŠKD a teraz už aj SUŠ Fantázia) sú už súčasťou podielových daní. Výnos dane z príjmov fyzických osôb je počítaný v zmysle legislatívnej zmeny financovania originálnych kompetencií. Na originálne kompetencie je spracované VZN podľa novely zákona o financovaní školstva, ktoré stanovuje minimálne dotácie na žiaka.

Príspevková organizácia Technické služby Mesta Svit je zapojená do rozpočtu výškou svojho príspevku 693 808 €, čo oproti minulému roku je o 12,2% viac bez zapojenia Recyklačného fondu či poistenia majetku získaného z projektov (4 284 tis. €). Tento je poistený v rozpočte Mesta a to vo výške 32 100 € jednak za budovu Strediska likvidácie BRO a jednak je to povinné zmluvné poistenie a havárijné poistenie techniky vrátane čistiacej techniky (autá).

BYTOVÝ PODNIK SVIT s.r.o. Svit, ktorý bol založený ako 100%-ná dcéra Mesta Svit po zrušení príspevkovej organizácie MsPBHaS Svit za účelom výkonu správy majetku mesta Svit a tepelného hospodárstva, je napojená obchodným zmluvným vzťahom vo výške 441 780 €, čo je oproti roku 2014 navýšenie o 4,44 %. Dôvodom je rozšírenie výkonu správy o nové sídlo Mesta, zvýšené výdavky na energie v spravovaných objektoch.

Rozpočet je rozdelený na bežný, kapitálový a finančné operácie v eurách takto:

ROK 2015	PRÍJMY	VÝDAVKY	ROZDIEL
BEŽNÝ ROZPOČET	5 022 942	5 022 942	0
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	0	0	0
Rozpočet príjmov a výdavkov bez FO	5 022 942	5 022 942	0
FINANČNÉ OPERÁCIE	200 454	200 454	0

S P O L U	5 223 396	5 223 396	0
ROK 2016	PRÍJMY	VÝDAVKY	ROZDIEL
BEŽNÝ ROZPOČET	5 216 804	5 216 804	0
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	0	0	0
Rozpočet príjmov a výdavkov bez FO	5 216 804	5 216 804	0
FINANČNÉ OPERÁCIE	202 923	202 923	0
S P O L U	5 419 727	5 419 727	0
ROK 2017	PRÍJMY	VÝDAVKY	ROZDIEL
BEŽNÝ ROZPOČET	5 296 071	5 296 071	0
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	0	0	0
Rozpočet príjmov a výdavkov bez FO	5 296 071	5 296 071	0
FINANČNÉ OPERÁCIE	205 435	205 435	0
S P O L U	5 501 506	5 501 506	0

Schválenie rozpočtu je dôležitým krokom pre ďalší chod mesta. Mesto už tradične schvára predovšetkým bežnú časť rozpočtu a finančné operácie na krytie istín úverov ŠFRB. Kapitálová časť je predmetom rokovania o Pláne priorít začiatkom roka. V prípade, že ku schváleniu nedôjde, v zmysle rozpočtových pravidiel nastáva rozpočtové provizorium, ktoré si však vyžiada veľa času na opätovné rokovania a dohodovacie konania. V konečnom dôsledku musí byť rozpočet schválený a rozpočtové príjmy a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória sa zúčtujú s rozpočtom mesta po jeho schválení. Práve preto v procese tvorby tohto návrhu rozpočtu boli riešené bežné výdavky spojené so samotnou prevádzkou a funkčnosťou mesta a krytie istín úverov. Pre vstup do kapitálových (investičných) aktivít bol ponechaný priestor pri rokovaní o Pláne priorít začiatkom roka. V prípade provizória sa zastavuje čerpanie kapitálového rozpočtu a bežné výdavky sú obmedzované v rozsahu bežného rozpočtu roka 2014, a to bez akejkoľvek možnosti poskytnúť dotácie z rozpočtu Mesta. Je to do určitej miery obmedzujúci režim, ktorým sa celý proces tvorby rozpočtu v jednom roku zopakuje dvakrát. Okrem iného je to aj časovo náročné a v konečnom dôsledku je potrebné dospieť k dohode. Výhodou schváleného rozpočtu potom je, že tento čas je možné venovať problémom rozbiehajúceho sa rozpočtového roka ako aj hodnoteniu predchádzajúceho roka – záverečný účet, výročné správy, hodnotiacia správa, konsolidovaná účtovná zvierka či formulár vzájomných vzťahov verejnej správy.

Vo Svite dňa 25.11.2014

Ing. Alena Balogová
ved.odd. EČ